

Notulen

van het verhandelde in de openbare vergadering van de commissie van de gemeente Midden-Delfland, gehouden op 2 december 2025, 20.00 uur.

Voorzitter : de heer N.C. Knaap

Griffier : de heer A. de Vos

Aanwezig : de heer B.J. Ammerlaan (Mijn Partij), de heer M. de Bakker (ChristenUnie), de heer P.L.P. Bergen (D66), de heer J. van der Eijk (VVD), de heer Gebben (VVD), de heer B. de Groot (VVD), de heer J.G. Jongsma (OGP Midden-Delfland), mevrouw S.A. Koppert (OGP Midden-Delfland), mevrouw D. Langeveld (CDA), mevrouw L.C. van der Lans-Mastenbroek (D66), de heer F.J. van Lier (Mijn Partij), de heer J.J.C. Moerman (VVD), mevrouw A.C.A.J. Poels (CDA), de heer P.W. van Rijs (CDA), de heer R.H.P. Ringeling (ChristenUnie), de heer H. Rodenburg (CDA), de heer E. Roeling (Mijn Partij), de heer P.W. Scholtes (D66), mevrouw A.C. Spindler (D66), de heer Vieira (CDA), de heer R.H.G. Zwaard (CDA)

Afwezig : -

Tevens aanwezig: mevrouw F.I. Noordermeer-van Slageren, burgemeester; de heer M. Klijmij-van der Laan, mevrouw M. Oderwald-Ruijsbroek, de heer F.A. Voskamp, wethouders; de heer S. van den Berg, spreker agendapunt 7

1. Opening van de vergadering

De **voorzitter** opent de commissievergadering van dinsdag 2 december 2025 om 20.00 uur en heet de commissie- en collegeleden, sprekers, bezoekers en kijkers thuis welkom.

2. Spreekrecht algemeen

Voor het algemene spreekrecht over onderwerpen die niet op de agenda staan, heeft niemand zich aangemeld.

3. Vaststellen van de agenda

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

4. Mogelijkheid tot het stellen van vragen door de commissie aan het college

4.1. Vragen fractie OGP Midden-Delfland over geldautomaat Den Hoorn

Mevrouw **Koppert** is blij dat er een nieuwe geldautomaat in Den Hoorn komt. Wel is het jammer dat dit niet via een briefje op de geldautomaat werd gecommuniceerd.

4.2. Vragen fractie ChristenUnie over Buitenplaats De Zweth, Schieweg

De heer **De Bakker** had willen vragen of de gemeente nog alert is op Buitenplaats De Zweth en hij heeft nu de indruk dat dit het geval is. De vraag is daarmee voldoende beantwoord.

De heer **Roeling** las in de beantwoording dat zowel de aanvrager als de burens in overleg zijn met het Hoogheemraadschap over parkeerplaatsen. De gemeenteraad heeft echter een kader meegegeven voor het parkeren. Hij vraagt wat de rol van het college in dit dossier is.

Wethouder **Voskamp** antwoordt dat het Hoogheemraadschap via het college in contact is gebracht met de initiatiefnemers om te kijken hoe er parkeerplaatsen op de grond van het Hoogheemraadschap gerealiseerd kunnen worden.

5. Maandoverzicht vaste onderwerpen en aangenomen moties

5.1. Vragen fractie OGP Midden-Delfland over buslijn 133

Mevrouw **Koppert** las in de beantwoording dat er met EBS gesproken wordt over extra busdiensten tijdens de scholierenspits. Vorige keer ging het ook over inzet van de Mus voor

mensen die naar het ziekenhuis moeten. Ze vraagt wat daar de status van is.

Wethouder **Klijmij** antwoordt dat de optie van de Mus is bekeken, maar als niet haalbaar wordt beschouwd, omdat het qua tijd en drukte niet te regelen is.

Mevrouw **Koppert** hoopt dat de verbinding tussen Maasland en Delft wel snel mogelijk wordt verbeterd voor mensen die niet mobiel zijn.

Wethouder **Klijmij** reageert dat de gemeente op basis van de concessie geen eisen kan stellen. De gesprekken met EBS verlopen echter positief. Er wordt druk gewerkt aan een goede oplossing.

5.2. Vragen fractie OGP Midden-Delfland over project/proces flexwoningen

Mevrouw **Koppert** vraagt wanneer de raad een raadsbrief kan verwachten over de flexwoningen en of hierin wordt aangegeven wanneer starters, spoedzoekers en statushouders de flexwoningen kunnen gaan betrekken.

Wethouder **Voskamp** antwoordt dat de raadsbrief in december wordt verzonden. Op de inhoud ervan wil hij nog niet vooruitlopen.

De heer **Roeling** stelt dat de raad in het derde kwartaal de informatie al zou ontvangen en vraagt waardoor de vertraging is ontstaan.

Wethouder **Voskamp** antwoordt dat het college lang in overleg met de provincie is geweest om toestemming te krijgen voor het plaatsen van de flexwoningen.

5.3. Vraag fractie D66 over maatregelen Zouteveenseweg

De heer **Bergen** is benieuwd welke tijdlijn het college aanhoudt voor het uitvoeren van de motie, waaraan het college zijn vraag over de Zouteveenseweg heeft gekoppeld.

Wethouder **Klijmij** antwoordt dat de motie opdraagt om in juni 2026 een terugkoppeling te geven. De motie is inmiddels half afgehandeld, want de gemeente heeft zich aangemeld voor het congres dat gemeente Vijfheerenlanden organiseert.

6. Renovatie handbalveld DIOS

De **voorzitter** meldt dat de raad wordt gevraagd om in te stemmen met de renovatie van het handbalveld van DIOS, met een incidenteel investeringsbudget van € 350.000 en met het beschikbaar stellen van € 30.000 voor advies en begeleiding gedurende het project.

De heer **Vieira** vindt het belangrijk dat het sport- en verenigingsleven in de kernen mede door de gemeente mogelijk wordt gemaakt. Het voorstel roept echter wel wat vragen op. Het gaat om een flinke investering. Volgens de beantwoording op schriftelijke vragen zijn alternatieve scenario's niet onderzocht. Bovendien worden de varianten pas na het raadsbesluit uitgewerkt. D66 vraagt het college waarom voor deze werkwijze is gekozen.

Het veld is primair voor DIOS; eventueel medegebruik moet met DIOS worden afgestemd. D66 vraagt hoe wordt geborgd dat deze investering een breder maatschappelijk rendement oplevert, bijvoorbeeld door onderwijs, andere verenigingen of buurtinitiatieven op het veld toe te laten. Het voorstel maakt deel uit van een harmonisatietraject. D66 hoort graag hoe deze investering zich verhoudt tot toekomstige investeringen in sportparken.

De heer **Ammerlaan** betoogt dat er een rapport beschikbaar is van de afkeuring van het veld. Het college vond het niet nodig om dit op te vragen, maar Mijn Partij wil het graag voor de raadsvergadering ontvangen. Het investeringsbedrag lijkt Mijn Partij onrealistisch hoog. Een onderbouwing ontbreekt echter bij het voorstel. Op deze manier heeft de commissie geen beeld van de uitgangspunten, van een realistische kostprijs en van een reële doorlooptijd. Ze kan dus niet beoordelen waar het raadsvoorstel op gebaseerd is. De heer Ammerlaan vraagt of de gemeente meerdere offertes heeft opgevraagd.

Er lag een goed plan voor een nieuwe sporthal, dat is afgewezen vanwege de hoge kosten. Nu volgt een extra investeringsverzoek van bijna € 400.000. Mijn Partij kan hier niet mee instemmen.

Mevrouw **Langeveld** werd overvallen door het voorstel, dat alleen bestond uit een oplegger met een financiële vraag. Ze vraagt de wethouder om de commissie bij te praten over het doorlopen proces sinds de aanvraag van DIOS in juni 2025.

De heer **De Groot** noemt DIOS een vereniging met hart voor de gemeenschap, die een betrouwbare overheid als partner verdient. Het gevraagde geld kan echter niet zonder enige onderbouwing worden toegekend. De gemeente wist in juni al dat het veld niet meer voldeed aan de normen. Waarom komt de wethouder nu pas met een voorstel naar de raad en waarom wordt het investeringsbedrag helemaal niet onderbouwd? De advieskosten vindt de VVD erg hoog. De offertebrief is inmiddels vertrouwelijk gedeeld, maar de commissie heeft er geen technische vragen over kunnen stellen. Hoe is DIOS in de plannen meegenomen?

Tot slot merkt de heer De Groot op dat de gemeenteraad een halfjaar geleden een gouden kans heeft laten schieten door niet akkoord te gaan met de plannen voor de sporthal.

Mevrouw **Koppert** sluit zich aan bij de vorige sprekers. Ter aanvulling zegt zij dat ze vermoedt dat de slechte staat al eerder bekend was en dat dit al eens in de gemeenteraad is besproken. Ze vraagt of de wethouder zich dit kan herinneren.

Het viel OGP Midden-Delfland op dat van alle bruggen en wegen precies duidelijk is wanneer deze zijn afgeschreven en vervangen moeten worden. De fractie hoort graag waarom de gemeente niet een dergelijk overzicht heeft voor sportvelden en -accommodaties.

De heer **Ringeling** denkt dat de gemeente er niet aan ontkomt om het veld te vervangen, want dit is zo met DIOS afgesproken. Hij is het wel eens met Mijn Partij dat er een goede onderbouwing voor het investeringsbedrag moet komen. Voor de overige vragen sluit hij zich aan bij eerdere sprekers.

De **voorzitter** geeft het college de gelegenheid om te reageren op de eerste termijn.

Wethouder **Oderwald** betoogt dat het voorstel een gevolg is van de gewijzigde plannen van DIOS. Het heeft lang geduurd voordat bekend werd dat de vloer vervangen moest worden. De wethouder ontving het verzoek pas kortgeleden. Het voorstel is summier omdat een aantal stappen pas tijdens de uitvoering duidelijk worden. Het is dus nog niet bekend wat de renovatie allemaal met zich meebrengt. Technische specialisten hebben meerdere offertes gestuurd, waaruit het college er één heeft gekozen om het raadsvoorstel op te baseren. Het investeringsbedrag is fors. Er zijn echter geen scenario's waaruit gekozen kan worden, maar alleen uitvoeringsvarianten, die afhangen van technische zaken.

De heer **Ammerlaan** vraagt waarom de wethouder niet eerst een budget heeft aangevraagd om het plan uit te werken.

Wethouder **Oderwald** antwoordt dat niet de gemeente de technische onderzoeken gaat uitvoeren, maar een deskundig bureau. Hiervoor was al een kredietaanvraag nodig.

De heer **Ammerlaan** bedoelde te vragen waarom niet eerst een budget van € 30.000 wordt aangevraagd om te laten uitzoeken wat de renovatie behelst.

Wethouder **Oderwald** antwoordt dat de vereniging wil dat de renovatie komende zomer wordt uitgevoerd. Dat lukt niet als er gefaseerd over besloten wordt.

Mevrouw **Langeveld** vraagt wanneer het college nu precies is geïnformeerd. Volgens het raadsvoorstel was dat in juni, maar de wethouder zei dat het pas later was.

Wethouder **Oderwald** antwoordt dat het bij het college in juni bekend was, maar dat zij het zelf pas later heeft vernomen.

De heer **De Groot** vraagt wat het college sinds juni heeft gedaan.

Wethouder **Oderwald** antwoordt dat een aantal zaken nog uitgezocht moest worden. Sinds de zomer 2025 is gesproken met DIOS en met deskundigen die offertes hebben opgesteld. Na selectie van een offerte is het voorstel gemaakt. Vanwege de harmonisatie lopen er veel parallelle trajecten op sportgebied, die nog afgerond moesten worden voordat er capaciteit was om dit raadsvoorstel uit te werken.

Mevrouw **Koppert** vraagt welke ambtelijke capaciteit nodig is als er krediet wordt aangevraagd voor de inzet van een extern bureau.

Wethouder **Oderwald** antwoordt dat er meerdere offertes zijn opgevraagd en de gemeente dus in gesprek moest met bureaus en vergelijkingen moest maken.

Gevraagd werd hoe de gemeente het maatschappelijk rendement van de velden borgt. De borging volgt uit de overeenkomsten die de gemeente heeft met DIOS en andere stichtingen. Daarin zijn afspraken opgenomen over medegebruik.

Midden-Delfland heeft twee handbalverenigingen. De vereniging in Schipluiden heeft kortgeleden een nieuw veld gekregen. De wethouder ziet dan ook geen risico voor extra kosten in het kader van harmonisatie. Voor beide verenigingen geldt dat de velden volledig betaald worden door de gemeente. Voor andere sportvelden is dat anders.

Mevrouw **Koppert** vraagt of het mogelijk was om de expertise van de handbalvereniging in Schipluiden te gebruiken in Den Hoorn, zodat de kosten lager zouden zijn.

Wethouder **Oderwald** antwoordt dat het in Schipluiden ging om een nieuw veld op een nieuwe locatie, terwijl het in Den Hoorn gaat om renovatie van een bestaand veld.

De heer **Ammerlaan** merkt op dat renovatie per definitie goedkoper is dan een nieuw veld, terwijl er uitzonderlijke uitgangspunten zijn voor de renovatie. Daarom vroeg hij om meer duidelijkheid in het voorstel.

Volgens wethouder **Oderwald** kost een veld slopen en afvoeren ook geld. Ze deelt daarom niet de mening dat renovatie goedkoper is.

Het rapport van afkeuring zal opgevraagd worden bij DIOS, zodat het aan de commissie gestuurd kan worden. Er wordt echter al jaren niet op het veld gespeeld, omdat het niet meer voldeed.

De aanvraag is door DIOS gedaan nadat de blaashal was gerealiseerd. De commissie kan zich overvallen voelen, maar het college was ook niet eerder op de hoogte van het plan.

Mevrouw **Langeveld** veronderstelt dat de conditie van het veld al eerder bekend was dan bij het opzetten van de ballonhal.

Wethouder **Oderwald** reageert dat er eerst werd gesproken over een sporthal. Daarna werd dit plan gewijzigd tot een ballonhal en na afronding daarvan heeft DIOS een aanvraag gedaan voor het handbalveld.

Gemeente Midden-Delfland wil een betrouwbare overheid zijn en wil de investering doen omdat in de overeenkomst is vastgelegd dat de gemeente het handbalveld betaalt.

De offerte is vertrouwelijk gedeeld met de commissie om de aanbieder te beschermen. DIOS is initiatiefnemer van de aanvraag en heeft zelf ook meegedacht over de mogelijkheden.

De heer **Ammerlaan** vraagt waarom alle onderbouwing voor de € 350.000 in het voorstel ontbreekt.

Wethouder **Oderwald** antwoordt dat er nog technisch onderzoek moet worden gedaan. Daarom kan er niet meer dan een schatting van het totaalbedrag worden gegeven.

De heer **De Groot** vraagt hoe DIOS is meegenomen in het proces.

Wethouder **Oderwald** antwoordt dat er veelvuldig is overlegd met DIOS en zegt de context van de vraag niet te begrijpen.

OGP Midden-Delfland vroeg waarom er geen investeringsoverzicht is van sportaccommodaties. Het

is een terechte constatering dat de gemeente dit zou moeten hebben. Een verschil is wel dat bijvoorbeeld bruggen door de gemeente zelf beheerd worden en sportaccommodaties door de sportverenigingen. Ze zou zelf ook graag een beter beeld krijgen van verwachte investeringsvragen. De afgelopen paar jaar zijn de uitgangspunten in kaart gebracht, maar er moeten nog stappen gezet worden om een duidelijk beeld te hebben van accommodaties in de gemeente.

Mevrouw **Koppert** stelt dat bij investeringen altijd wordt afgesproken hoelang de velden blijven liggen. Ze veronderstelt dat op basis van die data eenvoudig te achterhalen is wanneer ze afgeschreven zijn.

Wethouder **Oderwald** reageert dat de afschrijvingstermijnen bekend zijn, maar dat dit niet betekent dat een veld meteen vervangen moet worden. Hoe het financieel staat met alle sportvoorzieningen en -velden is echter niet zo eenvoudig te achterhalen.

De **voorzitter** geeft de commissie de gelegenheid tot een tweede termijn.

De heer **Ringeling** verwacht dat er eenvoudig een overzicht gemaakt kan worden van de levensduur van sportvelden. Dat geeft toch een goede indicatie voor de investeringsbehoefte?

De heer **De Groot** hoort veel algemene ambtelijke taal. De wethouder wil gewoon geen informatie geven en dat vindt hij schokkend. Hij vraagt of de wethouder ervoor kan zorgen dat bij de volgende raadsvergadering alle benodigde informatie wordt aangeleverd. Ook hoort hij graag wat de gevolgen zijn als de raad tegen het voorstel stemt.

Mevrouw **Koppert** wil het voorstel agenderen als bespreekstuk. Ze zou het voorstel graag in tweeën delen, zodat de raad eerst kan instemmen met het onderzoek van € 30.000 en vraagt of de wethouder daarvoor openstaat.

De heer **Vieira** wil het voorstel ook als bespreekstuk agenderen. D66 wil nog meer inzicht in tijdlijnen en bedragen. Het verzoek om het voorstel in tweeën te delen, zal D66 waarschijnlijk steunen.

Mevrouw **Langeveld** is blij dat het een bespreekstuk wordt, omdat de informatie tot nu toe nog beperkt is geweest. Ze sluit zich aan bij de woorden van de ChristenUnie: afspraak is afspraak. De gemeente is verantwoordelijk voor de renovatie van het veld, dus DIOS moet niet de dupe worden. Het opsplitsen van het voorstel vindt het CDA een goed idee.

De heer **Ammerlaan** sluit zich aan bij de vorige sprekers. Hij wil een onderbouwing van de kosten en het keuringsrapport van de vloer. Mijn Partij wil het voorstel ook splitsen in een onderzoeksvoorstel en een investeringsvoorstel.

De **voorzitter** geeft het college de gelegenheid om te reageren op de tweede termijn.

Wethouder **Oderwald** begrijpt de informatiebehoefte van de commissie. De werkwijze is echter zo opgezet om in de zomer 2026 tot uitvoering te komen. Om meer informatie te verschaffen over aanstaande investeringen kan een overzicht worden gemaakt van de financiële afschrijvingstermijnen, maar elk sportveld vraagt een heel andere investering, dus er is meer informatie nodig om inzicht te krijgen in de investeringsbehoefte. Het onderwerp staat echter al lang op de agenda.

De wethouder kan de feitelijke raming opleveren, maar het duurt een aantal weken voordat een offerte is opgewerkt tot een raadsvoorstel. In die periode kan de gemeente geen opdracht verlenen aan een aannemer, waardoor de planning niet wordt gehaald.

Mevrouw **Koppert** vindt het vreemd dat de raad er de schuld van krijgt dat de planning niet wordt gehaald als het voorstel in tweeën wordt gesplitst. In juni was echter al bekend dat het veld niet meer voldeed en het voorstel komt pas in december op de commissieagenda. Het college mag dus ook een hand in eigen boezem steken. Hoe denkt de wethouder hierover?

Wethouder **Oderwald** antwoordt dat het altijd een aantal weken duurt voordat een raadsvoorstel klaar is. Als het voorstel gesplitst wordt, gaat er weer een aantal weken overheen.

De heer **Gebben** vraagt of alle informatie beschikbaar was geweest als de commissie het voorstel twee maanden eerder had gekregen.

Wethouder **Oderwald** antwoordt dat zij het voorstel niet eerder had kunnen sturen, omdat het er toen nog niet was.

De heer **Ammerlaan** vraagt waarom in juni niet meteen is besloten om te starten met het onderzoek.

Wethouder **Oderwald** antwoordt dat er geld nodig is voor het uitzetten van een extern onderzoek.

De heer **Jongsma** vraagt in hoeverre de raad een keuze heeft. Hij heeft het idee dat de raad gewoon akkoord moet gaan met de offerte.

Wethouder **Oderwald** vindt dit een ingewikkelde vraag, want ze heeft niet het idee dat zij een probleem bij de gemeenteraad neerlegt. Het sportbeleid is wel een keuze, maar er liggen afspraken met de sportverenigingen waaraan de gemeente zich dient te houden.

De **voorzitter** concludeert dat het voorstel als besprekstuk wordt geagendeerd voor de gemeenteraad.

7. De Kroon: ontwikkelvisie, strategisch plan van aanpak en ruimtelijk kader

De **voorzitter** geeft de heer Van den Berg het woord om in te spreken bij dit agendapunt.

De heer **Van den Berg** spreekt in namens omwonenden van de Kasteellaan, die zich zorgen maken om de geplande bouwhoogte en -massa van het appartementencomplex op de Kasteellaan 30. Bewoners complimenteren de gemeente dat ze de grondpositie heeft ingenomen om een dergelijke ontwikkeling mogelijk te maken. Zo heeft de gemeente regie op de ontwikkeling en kan ze actief sturen op de kwaliteit en inpasbaarheid in de omgeving. Het bouwen van appartementen of woningen in Schipluiden wordt door omwonenden ondersteund, maar ze hebben zorgen over het bouwplan en over het participatieproces.

Het huidige ontwerp van vier bouwlagen past niet bij de schaal van de wijk en bij de kernwaarden van Cittaslow: rust, kwaliteit, groen en op menselijke schaal. Bewoners vragen om een ontwerp dat harmonie brengt in plaats van een stedelijke ingreep.

Het gebouw past ook niet in de woonvisie die in 2024 werd vastgesteld door de gemeenteraad. Er zou namelijk gebouwd worden volgens een dorpse ontwikkelstrategie die recht doet aan de bestaande waarden van de dorpen.

De omliggende bebouwing bestaat uit twee woonlagen plus een puntdak. Daarop zou het bouwplan moeten aansluiten, zodat het beter inpasbaar is en de privacy van omwonenden minder aantast.

De gehanteerde parkeernorm is 1,3, wat veel ruimte vraagt, terwijl dit helemaal niet nodig is voor een seniorenappartementencomplex; 0,9 zou voldoende zijn. De speeltuin en de groenstroken worden opgeofferd voor een parkeerterrein, terwijl deze waarschijnlijk nauwelijks gebruikt zal worden. De speelplek wordt echter druk gebruikt door kinderen uit de hele wijk.

De participatieavond gaf de deelnemers geen invloed op de hoofdpunten, terwijl de gemeentelijke participatievisie en de Omgevingswet vroegtijdige betrokkenheid vragen. Een vierlaags gebouw tast de privacy en lichttoetreding van omwonenden aan. Daarom vinden bewoners het vreemd dat hierover geen participatie mogelijk was. Wel kon er geparticipeerd worden over onder andere de kostprijs van de appartementen en de speel- en beweegzone, die langs de sloot was ingetekend. Als er niet te participeren valt, zou de gemeente daar duidelijk over moeten zijn. Ook wachten bewoners nog op een terugkoppeling van alle opmerkingen.

De bewoners hebben een klankbordgroep opgericht, die graag constructief wil meedenken over de ontwikkeling, zodat er een plan ontstaat dat past bij de dorpse kwaliteit en zorgvuldig ingepast kan worden in de omgeving.

De **voorzitter** meldt dat de commissie wordt gevraagd om de ontwikkelvisie op De Kroon met het bijbehorende strategisch plan van aanpak en het ruimtelijke kader voor verdere uitwerking vast te stellen.

De heer **Zwaard** zegt dat het CDA blij was met de handelwijze van het college om actief grondbeleid te voeren en het perceel aan te kopen. In grote lijnen kan het CDA zich vinden in de voorliggende plannen. Het is een unieke inbreidlocatie, waarmee de gemeente de woningvoorraad kan vergroten. De geplande seniorenwoningen voorzien in een duidelijke behoefte. Er komen 23-28 appartementen, waarvan 30% betaalbaar en 70% vrije sector. Er komen geen sociale huurwoningen, omdat die in zo'n klein complex lastig te combineren zijn met koopwoningen. De prijsklasse is tot stand gekomen door de participatie met omwonenden. Niet alle bewoners hebben de participatie als positief ervaren. De gemeente zou vooraf duidelijker moeten aangeven wat daaronder wordt verstaan.

De heer **De Bakker** zegt dat dit precies is wat hij bedoelde toen de participatieverordening werd behandeld. Participatie suggereert invloed, terwijl het vaak alleen om bewonersbetrokkenheid gaat. Hij vraagt of de term 'bewonersbetrokkenheid' de lading beter zou dekken.

De heer **Zwaard** had willen zeggen dat het CDA vindt dat de gemeente vooraf duidelijker moet aangeven wat bewoners mogen verwachten. Bewoners hebben een klankbordgroep opgericht. Het CDA vraagt of het college bereid is om deze klankbordgroep te betrekken bij de planvorming.

De heer **Roeling** vraagt of het CDA bereid is om alsnog serieus te kijken naar de vragen en verzoeken van omwonenden.

De heer **Zwaard** antwoordt dat hij niet van mening is dat de participatie niet goed is verlopen. Het lijkt hem voldoende om de klankbordgroep bij de planvorming te betrekken. Het CDA gaat niet voorbij aan de wensen van de inwoners, maar maakt graag gebruik van hun expertise.

De heer **Roeling** vraagt of het CDA bereid is om de vierde woonlaag te schrappen.

De heer **Zwaard** antwoordt dat het niet aan het CDA is om daarover te besluiten. Het laten verspringen van de vierde bouwlaag lijkt hem een goede manier om het complex minder massief te maken. De ontwikkelaar zal wellicht rekening houden met weerstand tegen de vierde bouwlaag. Door De Kroon en Zuidrand aan elkaar te koppelen, zet de gemeente een goede stap in het bouwen van sociale huurwoningen. Het is verstandig om niet per project een percentage sociaal te bouwen, maar per dorpskern.

Er waren ook zorgen over de toewijzing van de woningen. Het CDA denkt dat er alles aan gedaan wordt om zoveel mogelijk inwoners uit Midden-Delfland in de nieuwe woningen te huisvesten. Het inpassen van gezamenlijke ruimten is vaker een bespreekpunt. In dit geval zou de naastgelegen kas wellicht kunnen worden ingepast. Het CDA vraagt of dat voor het college een randvoorwaarde is waaraan voldaan moet worden.

Tot slot wordt gesteld dat de bewoners 'koningen en koninginnen' worden genoemd. Die termen mogen van het CDA achterwege blijven.

Mevrouw **Spindler** is blij dat voor De Kroon is gekozen voor seniorenwoningen. In Schipluiden zijn deze namelijk hard nodig, want het dorp bestaat voor 80% uit eengezinswoningen waardoor het lastig is voor senioren om door te stromen. D66 is ook blij dat ontwikkelaars de mogelijkheid krijgen om inwoners uit Midden-Delfland voorrang te geven. Naast bouwen voor de doelgroep senioren hecht D66 ook aan een hoge bouwkwaliteit en toekomstbestendige woningen. De keuze voor natuur-inclusief bouwen steunt de fractie daarom, alsook de keuze om het groen verder door te trekken in de bestaande wijk. Volgens het voorstel is het niet mogelijk om sociale huurwoningen in het gebouw te realiseren. D66 vindt dat jammer, maar begrijpt de overweging dat verspreid bezit voor de woningcorporatie lastiger te beheren is. De fractie vraagt zich af of zo'n belang altijd doorslaggevend moet zijn voor de keuzes die de gemeente maakt.

Sommige senioren willen wel verhuizen uit een eengezinswoningen, maar zien op tegen het regelen van de verhuizing of hebben problemen met de financiering. D66 vraagt of de wethouder wil onderzoeken of de gemeente hen kan ondersteunen, bijvoorbeeld door het aanstellen van een

doorstroomcoach.

D66 maakt zich zorgen over het draagvlak voor het plan onder omwonenden. Het college heeft echter zorgvuldig gekeken naar de inpassing. Ook in het vervolgtraject wordt bovendien veel aandacht besteed aan de inpassing en uitstraling van het gebouw. Toch zijn er grote zorgen onder omwonenden: minder privacy, verlies van flora en fauna, minder lichttoetreding en minder speelruimte. D66 heeft gemerkt dat bewoners niet alleen problemen hebben met de hoogte en omvang van het gebouw, maar dat zij ook niet willen dat de speeltuin wordt vervangen door parkeerplaatsen. D66 vraagt hoe het college deze zorgen weegt bij de verdere uitwerking van het plan en hoe hij borgt dat de belangen van omwonenden worden meegewogen.

De heer **Gebben** vindt het verstandig dat de bouwplannen De Kroon en Zuidrand met elkaar verweven zijn. Aan de Kasteellaan heeft de gemeente een stuk grond aangekocht waar nieuwbouwwoningen kunnen komen. Dat vindt de VVD goed, evenals de voortvarendheid waarmee de gemeente aan de slag is gegaan. Waarom kan dat hier wel en op andere locaties niet? In Den Hoorn zou een soortgelijk appartementencomplex ontwikkeld worden bij De Sterappel, maar daar gebeurt nagenoeg niets.

Het is begrijpelijk dat is gekozen voor seniorenwoningen, want hier is grote behoefte aan in Schipluiden en de locatie is er geschikt voor. Het onderbrengen van het sociale segment in Zuidrand vindt de VVD verstandig.

Dat er geparkeerd moet worden op eigen terrein, vindt de VVD ook goed. De parkeerdruk in Schipluiden is namelijk al hoog, zo werd in de vorige commissievergadering uitgebreid betoogd. Uit gesprekken met inwoners blijkt frustratie te zijn ontstaan over de participatie. Dit blijft helaas moeilijk in Midden-Delfland. De VVD hoort graag wat het college hieraan gaat doen.

Omdat er weinig grond beschikbaar is en er veel woningen nodig zijn, moet de gemeente wel de hoogte in gaan. De VVD heeft er begrip voor dat een deel van het complex vier bouwlagen krijgt en vindt dat geen probleem. Wel moet er in overleg met omwonenden gekeken worden hoe dit het beste ingepast kan worden.

De heer **De Bakker** vindt dat het college goed zijn best doet om het gebouw niet te hoog te maken. Hij had veel schriftelijke vragen gesteld, die goed zijn beantwoord. Op de vraag naar de mogelijkheid van een ontmoetingsruimte werd geantwoord dat nog niet is omschreven hoe die ruimte eruit gaat zien. Het is dus niet gezegd dat het een besloten ruimte gaat worden. Voor de mensen die in het complex gaan wonen, heeft het echter een meerwaarde als zij elkaar kunnen ontmoeten in een gemeenschappelijke ruimte. Dat vraagt vrij veel ruimte, maar in het kavelpaspoort staat dat de locatie geschikt is voor 23 tot 28 appartementen, dus er is wel wat flexibiliteit in de opgave.

Kan het college in het kavelpaspoort opnemen dat er een besloten ruimte komt in plaats van bijvoorbeeld een atrium of hal? Voor ouderen is het belangrijk dat ontmoetingsmogelijkheden goed vormgegeven worden. Omwonenden gaven aan dat ze het geweldig vinden dat er groen gebouwd wordt, maar wat is de meerwaarde van een groendak op twaalf meter hoogte? Komt er een daktuin, bijvoorbeeld met een speelplaats? De geplande speelplaats langs een sloot lijkt de ChristenUnie niet zo'n goed idee. Daar zou het college nog eens goed naar moeten kijken, voordat het kavelpaspoort definitief wordt gemaakt.

De heer **Jongsma** complimenteert het college met de slagvaardigheid en dankt de spreker voor zijn betoog. OGP Midden-Delfland heeft geen aanvullende vragen meer, maar wacht met interesse de reactie van het college af.

De heer **Roeling** sluit zich aan bij de complimenten voor de slagvaardigheid, maar Mijn Partij had de daadkracht ook graag gezien bij de hofjeswoningen van de familie Post, op steenworp afstand van De Kroon. Mijn Partij hoort graag hoe het daarmee staat en zou liever zien dat de gemeente eerst een project afrondt, voordat ze begint aan een nieuwe ontwikkeling.

Mijn Partij heeft gevraagd hoe geborgd wordt dat de woningen terechtkomen bij inwoners uit Midden-Delfland. Het college antwoordde dat in de tender de voorwaarde is opgenomen dat de woningen eerst aan de eigen inwoners worden aangeboden. Mijn Partij vraagt wat dat betekent. Staat het de ontwikkelaar na het aanbieden vrij om de woning toch aan anderen te verkopen? Dat de seniorenwoningen niet te combineren zijn met sociale huur klopt volgens Mijn Partij niet. Bij de Drogerij in Den Hoorn is deze combinatie namelijk wel gemaakt van huur en koop. Als het bij

WoonWest niet mogelijk is, moet de gemeente misschien op zoek naar een woningcorporatie die daar wel toe bereid is.

Mijn Partij is de enige partij die vooraf heeft gezegd dat het aantal woningen ondergeschikt moet zijn aan de inpassing van het gebouw in de omgeving. Omwonenden hebben het gevoel dat ze niet serieus worden genomen in het participatietraject. Bij een inbreidingslocatie heeft de gemeente de omwonenden echter hard nodig om er een succes van te maken. Omwonenden hebben met name moeite met de vierde woonlaag. Die springt drie meter naar achteren, maar waarschijnlijk wordt die ingesprongen ruimte bestemd voor terrassen. Een andere mogelijkheid is om het bouwoppervlak iets groter te maken en trapsgewijs de lagen op te bouwen. Dan heeft het gebouw als totaal minder impact op de omgeving. Mijn Partij zou willen onderzoeken of het mogelijk is om de vierde woonlaag te schrappen.

De heer **Gebben** herinnert zich dat het Mijn Partij niet hoog genoeg kon zijn bij de ontwikkeling van De Hoornbloem. Het verbaast hem dat de fractie nu tegen een vierde bouwlaag is en hij vraagt waar het verschil in zit.

Volgens de heer **Roeling** zit het verschil vooral in de locatie. Nabij De Hoornbloem staan appartementsgebouwen van negen verdiepingen hoog. De Kroon wordt echter ingepast in een bestaande woonwijk met laagbouw.

Dat het speeltuintje moet verdwijnen, verraste Mijn Partij. Daar moet een goed alternatief voor komen, in overleg met de klankbordgroep. Misschien kan het parkeren op een andere manier ingevuld worden.

Voor de doelgroep zou het verstandig zijn om een ontmoetingsruimte te creëren. Dat kan een hoekje zijn om te zitten.

De **voorzitter** geeft het college de gelegenheid om te reageren op de eerste termijn.

Wethouder **Voskamp** dankt de commissie voor de complimenten en zal ze overbrengen aan de medewerkers. In juli is de gemeenteraad gevraagd om akkoord te gaan met de aankoop van het perceel. Daarbij heeft de raad kaders meegegeven voor de ontwikkeling. In het participatietraject is meteen duidelijk gemaakt op welke elementen de omwonenden nog invloed hadden en welke elementen al vaststonden op basis van de kaders. De inspreker zei dat bewoners dat graag eerder hadden geweten, maar het is aan het begin van de bewonersbijeenkomst meegedeeld. Er is vervolgens wel gesproken over hoogte, het aantal bouwlagen en de verschijningsvorm. Daarmee heeft de gemeente recht gedaan aan de participatie. In een verslag is aan de raad teruggekoppeld wat er is opgehaald bij omwonenden.

De heer **Roeling** vraagt of het klopt dat de bewoners nog geen terugkoppeling hebben gekregen.

Wethouder **Voskamp** zal dit navragen. Hij verwacht dat het via de gemeentelijke website is teruggekoppeld. Binnen de afspraken die met de raad zijn gemaakt, is er geen ruimte om een drielaags complex te bouwen. Dat heeft namelijk gevolgen voor het aantal woningen en de financiële haalbaarheid. Stedenbouwkundig past een gebouw van vier woonlagen in de omgeving. Dit zal onderbouwd worden als de tenderprocedure is doorlopen en de vergunning aangevraagd wordt.

De heer **Roeling** stelt dat de vierde woonlaag financieel niet nodig is. Het besluit om sociale huurwoningbouw af te kopen, zorgt voor meeropbrengsten. Als die niet naar Zuidrand worden verschoven, dan kan de vierde laag vervallen. Waarom vindt het college dat de meeropbrengsten naar de Zuidrand moeten gaan?

Wethouder **Voskamp** kan zich voorstellen dat een vierde bouwlaag financieel niet nodig is, maar er is ook een bepaald aantal woningen afgesproken. Het aantal inbreidlocaties is beperkt in Midden-Delfland. Dit is een geschikte locatie voor 23 tot 28 seniorenwoningen.

In eerste instantie was de bedoeling om zeven sociale huurwoningen in het complex te realiseren, maar dat is voor WoonWest te weinig om efficiënt te beheren en onderhouden. Door het te combineren met Zuidrand ontstaat op beide locaties een beter plan.

Er waren meerdere vragen over de speeltuin. Dat was een van de onderwerpen voor het

participatietraject. In Q1 2026 wordt geïnventariseerd welke speeltuintjes in de buurt zijn en wat er aanvullend nodig is. Dat proces wordt nu doorlopen, zodat er op loopafstand voldoende speelgelegenheid is.

De wens voor een ontmoetingsruimte begrijpt het college. Er is al gesproken met een vertegenwoordiger van de ouderenbond. Misschien kan de kas worden gebruikt als bebouwing. Als de ontmoetingsruimte echter te grootschalig wordt, moet deze geëxploiteerd worden. Een ontmoetingsruimte is niet als harde eis aangegeven, maar wel als wens. Het is dus aan de ontwikkelaar hoe daar invulling aan gegeven wordt.

De heer **De Bakker** vraagt in hoeverre de raad inspraak krijgt bij de keuze voor de ontwikkelaar, c.q. het voorstel dat wordt gedaan.

Wethouder **Voskamp** antwoordt dat de gemeenteraad geen inspraak heeft. In de visie wordt omschreven wat de raad belangrijk vindt. Op basis van die visie worden afspraken gemaakt voor de tenderprocedure. De ontwikkelaars worden op die manier uitgedaagd om met ontwerpen te komen, die goed passen binnen de visie. Een ontmoetingsruimte kan bonuspunten opleveren bij de beoordeling van het voorstel. Het is ook mogelijk om de ontmoetingsruimte als eis op te nemen, maar daarmee worden ontwikkelaars beperkt in hun aanbieding.

Er waren wat vragen over groen bouwen en het groendak. Wateropvang en groen zorgen voor verkoeling van het gebouw. Ook zonnepanelen functioneren beter op groendaken. Bovendien zijn ze goed voor de biodiversiteit.

De VVD refereerde aan De Sterappel. Het probleem is daar dat verschillende projecten aan elkaar gekoppeld zijn en op elkaar moeten wachten. De Kroon is een zelfstandig project, dat snel en eenvoudig opgepakt kan worden. Voor de hofjeswoningen geldt dat de gemeente afhankelijk is van een externe projectontwikkelaar.

Voorgesteld werd om het bouwoppervlak te vergroten. Dat is een optie, maar gaat ten koste van het groen of van de parkeerplaatsen. Dat is volgens het college niet nodig, omdat voldoende rekening is gehouden met het bouwvolume. De gehanteerde parkeernorm is standaard. Als een lagere norm wordt gehanteerd, gaat dat ten koste van parkeerplaatsen in de omliggende straten en dat zullen de huidige bewoners niet prettig vinden.

De heer **Roeling** had nog gevraagd om een toelichting op de werkwijze waarbij de woningen eerst worden aangeboden aan inwoners van Midden-Delfland.

Wethouder **Voskamp** antwoordt dat de ontwikkelaar in lokale advertenties en bij lokale makelaars kan peilen wat de belangstelling is. De gemeente kan dat niet. Als de ontwikkelaar daartoe bereid is, organiseert hij een informatiebijeenkomst voor lokale inwoners, waarna men zich kan inschrijven. Als daarop onvoldoende reacties komen, kan geconcludeerd worden dat er in Midden-Delfland niet genoeg belangstelling voor het project. De ontwikkelaar bepaalt zelf hoe hij hiermee omgaat. Als hij alle woningen verkoopt via een lokale bijeenkomst, zal hij naar verwachting niet in de regio gaan adverteren.

Mevrouw **Spindler** had gevraagd naar ondersteuning bij het doorstromen naar een seniorenwoning.

Wethouder **Voskamp** antwoordt dat het voor dit project niet nodig is om ondersteuning te bieden. In het kader van de huisvestingsverordening en in de gesprekken met de woningcorporatie wordt wel gesproken over het inzetten van een doorstroomcoach. Dan moeten er wel voldoende woningen zijn om naar door te stromen.

De **voorzitter** geeft de commissie de gelegenheid tot een tweede termijn.

De heer **Zwaard** heeft nog twee vragen. De eerste betreft de samenwerking met de klankbordgroep. Hoe ziet het college die als middel om omwonenden bij het project te betrekken? Aan de ontmoetingsruimte hecht het CDA veel belang. Als de kas mooi wordt ingericht, zou dat een perfecte ontmoetingsplaats kunnen zijn. Het CDA ziet graag dat dit zo veel mogelijk in de plannen wordt meegenomen.

Mevrouw **Spindler** zou graag meer beeld willen hebben van het vervolgtraject met omwonenden.

De heer **Roeling** blijft positief over het initiatief, maar Mijn Partij wil zich niet vastleggen op het aantal woningen.

De heer **De Bakker** merkt op dat de commissie en de raad hebben aangestuurd op een vierde bouwlaag, omdat bekend is dat de bouw van seniorenwoningen veel verhuisbewegingen op gang brengen. Op de toplaag komen vier of vijf appartementen. Een verhuizende senior veroorzaakt gemiddeld twee verhuizingen, waardoor dus acht tot tien woningzoekenden worden geholpen.

De heer **Roeling** denkt dat het ook anders kan. De opdracht van de raad was 23 tot 28 woningen. Mijn Partij denkt dat dit ook behaald wordt door een grotere footprint en trapsgewijs de hoogte in bouwen.

De heer **Gebben** vraagt of Mijn Partij wel akkoord gaat met een vierde bouwlaag als blijkt dat 23 woningen niet lukt in drie lagen. De gemeente moet immers zoveel mogelijk woningen bouwen.

De heer **Roeling** zegt dat Mijn Partij vooral voorstander is van 'een straatje erbij'. Door de politieke houding in de gemeenteraad moet alles via inbreidlocaties gebeuren, omdat men de kernen niet wil uitbreiden. Mijn Partij wil liever iets minder hoog bouwen en een straatje erbij aan de rand van de kern.

De heer **Gebben** begrijpt niet dat Mijn Partij in Den Hoorn wel vijfhoog wil bouwen en hier niet. Hij vraagt waar die discrepantie vandaan komt.

De heer **Roeling** ziet vooral een discrepantie in de ruimtelijke mogelijkheden op de twee locaties. Hier wordt in een woonwijk gebouwd, terwijl in Den Hoorn een veel groter oppervlak beschikbaar is.

Mijn Partij had gevraagd hoe de woningen bij de inwoners van Midden-Delfland terechtkomen. De projectontwikkelaar wordt verplicht om in De Schakel te adverteren. Dat lijkt Mijn Partij geen waterdichte afspraak. De fractie zal zich beraden op een betere borging. Het is onder andere om deze reden een bespreekpunt voor Mijn Partij.

De heer **De Bakker** is blij dat het CDA ook het nut inziet van een ontmoetingsruimte in het gebouw. De ChristenUnie twijfelt of de kas daar geschikt voor is, zeker in de winter. De fractie had het voorstel desondanks willen agenderen als hamerstuk.

De **voorzitter** geeft het college de gelegenheid om te reageren op de tweede termijn.

Wethouder **Voskamp** antwoordt dat de gemeente het aanbod van de klankbordgroep heeft aanvaard. Er is een afspraak gemaakt om met elkaar te overleggen. Over de participatie benadrukt hij dat het college deze gestart is vanuit de kaders die de raad in juli unaniem heeft meegegeven. Als alles nu anders moet, wordt het gesprek met de klankbordgroep anders ingezet dan wanneer het voorstel in de huidige vorm wordt aangenomen. Via de klankbordgroep worden omwonenden zoveel mogelijk betrokken bij het vervolgtraject. Het tenderproces is echter een delicaat proces. Als eenmaal de kaders zijn vastgelegd, moeten de projectontwikkelaars de kans krijgen om een aanbod te doen en móet er gegund worden aan de ontwikkelaar met het beste plan.

De heer **Roeling** merkt op dat de raad bij de besluitvorming over de kaders een aantal beslispunten heeft toegevoegd. Bovendien ging het alleen om de aankoop van het perceel en niet over de kaders voor de ontwikkeling erop. Is de wethouder het ermee eens dat er twee beslispunten in het debat werden ingebracht?

Wethouder **Voskamp** antwoordt dat dit mogelijk is, maar dat het raadsvoorstel uiteindelijk unaniem is aangenomen. Het dictum betrof dat de grond aangekocht kon worden, op voorwaarde dat er een complex van drie of vier bouwlagen met 23-28 appartementen zou worden gebouwd.

De heer **Roeling** benadrukt dat het voorstel ging over de aankoop van het pand. Daarmee heeft

Mijn Partij ingestemd. Op het kader dat het college eraan toevoegde, had de fractie op- en aanmerkingen. Nu probeert de wethouder om van tweeën één te maken, maar daarbij haalt hij twee zaken door elkaar en niet Mijn Partij.

Wethouder **Voskamp** laat het aan de commissie om te bepalen welke uitspraak klopt.

De **voorzitter** concludeert dat het voorstel als bespreekstuk wordt geagendeerd voor de gemeenteraad.

8. Ruimtelijk kader op hoofdlijnen en herijking woonprogramma Zuidrand

De **voorzitter** meldt dat de commissie wordt gevraagd om in te stemmen met het stedenbouwkundig schetsontwerp als ruimtelijk kader op hoofdlijnen, met een herijking van het woningbouwprogramma Zuidrand Schipluiden en dit te verwerken in de grondexploitatie.

De heer **Jongsma** zegt dat OGP Midden-Delfland positief tegenover de voorliggende plannen voor Zuidrand staat. Ze passen binnen de gemeentelijke kaders en zorgen voor meer betaalbare woningen en meer doorstroming. Met twintig sociale huurappartementen, zeventien midden huurappartementen en maximaal zeven woningen in de vrije sector ontstaat een gebalanceerd aanbod. OGP Midden-Delfland is blij met deze impuls in het betaalbare segment. Sociale en middenhuur zijn in Schipluiden schaars en met deze ontwikkeling wordt de woningmarkt weer toegankelijk voor starters, jonge gezinnen en senioren.

Ook het stedenbouwkundig schetsontwerp ziet er zorgvuldig uit. Het gebouw past bij de schaal van Schipluiden. Het vormt een solide basis om verder uit te werken. OGP Midden-Delfland steunt de herijking en zal instemmen met het voorstel. Het mag als hamerstuk worden geagendeerd.

De heer **Roeling** vindt dat Zuidrand een erg complex project aan het worden is, doordat het meermaals is uitgesteld en gewijzigd en doordat het deels gefinancierd wordt vanuit andere bouwplannen. Mijn Partij is het ermee eens dat de locatie wordt gebruikt voor woningbouw, want dit is precies een voorbeeld van 'een straatje erbij', wat Mijn Partij voorstaat. Het plan was echter al toegezegd door de provincie, als compensatie voor de Maaslandse Dam. Mijn Partij vraagt waar de verwarring in zit: het leek een onderdeel van de Maaslandse Dam, maar nu wordt gezegd dat het wordt geschaard onder 'een straatje erbij'.

De heer **Zwaard** is blij met de herijking van het plan. Er wordt voorzien in sociale huur, waar veel behoefte aan is in Schipluiden. Het CDA ziet het wel als 'een straatje erbij'. De fractie zal met het voorstel instemmen.

De heer **Scholtes** sluit zich aan bij OGP Midden-Delfland en het CDA. Het is een waardevolle toevoeging aan de woningvoorraad. D66 vindt het wel belangrijk dat er goed wordt gekeken naar de ontsluiting van Schipluiden, want er moet steeds meer verkeer over smalle wegen rijden.

De heer **De Bakker** sluit zich aan bij vorige sprekers. Het is een goed plan. De ChristenUnie is ook blij dat er rekening gehouden wordt met de molenbiotoop.

De heer **Gebben** vindt het inmiddels een bijzondere ontwikkeling, want het plan wordt voor de derde keer gebruikt om het college van een probleem af te helpen. De VVD heeft er begrip voor dat het sociale huursegment vanuit De Kroon is opgenomen in het plan Zuidrand. Dat laat onverlet dat de VVD liever had gezien dat in dit plan meer was ingezet op middenhuur, omdat dit segment vrijwel ontbreekt in Midden-Delfland. Daar is veel behoefte aan en deze woningen zouden ook, in tegenstelling tot sociale huur, grotendeels terecht komen bij de inwoners van Midden-Delfland. De VVD betreurt het dat het college is gezwicht voor de druk van de provincie. De fractie had graag gezien wat er was gebeurd als de gemeente voet bij stuk had gehouden. De VVD heeft afgezien van de woonmix geen bedenkingen tegen het plan.

De **voorzitter** geeft het college de gelegenheid om te reageren op de eerste termijn.

Wethouder **Voskamp** stelt dat Zuidrand een heel mooie oplossing is geworden voor de complexe trajecten die door de commissie werden benoemd. De gemeente start zelf het initiatief, deels om

het sociale huursegment te compenseren dat elders niet past. Dat gebeurt volgens 'het straatje van de provincie', maar past ook in de gemeentelijke woonvisie. Qua percentage wordt in dit plan meer middenhuur gebouwd dan afgesproken. Nog meer middenhuur zou de grondpositie verslechteren. Zodra de gemeenteraad heeft ingestemd, zal het college het aan de provincie voorleggen voor akkoord. Het college ziet hier de kans om verschillende knelpunten in één project op te lossen, terwijl het leidt tot een goed, haalbaar plan.

De **voorzitter** geeft de commissie de gelegenheid voor een tweede termijn.

De heer **Roeling** constateert dat de complexiteit niet minder is geworden door de beantwoording van de wethouder. Jaren geleden is besloten om een deel van het plan Maaslandse Dam aan de Zuidrand te bouwen. Dat kwam niet van de grond en uiteindelijk heeft de provincie het project stilgelegd. Nu is er van alles mogelijk, maar wel als 'een straatje erbij', het nieuwe beleid van de provincie. Mijn Partij hoort graag wat eerder het argument was om de plannen stop te zetten.

De heer **Gebben** zegt dat VVD snel tot bouwen wil overgaan, al heeft de fractie wat kritiek op de woonmix. Daarbij maakt het niet uit of het compensatie is voor Maaslandse Dam of een straatje erbij. De VVD zal instemmen met het voorstel.

De **voorzitter** geeft het college de gelegenheid om te reageren op de tweede termijn.

Wethouder **Voskamp** antwoordt dat de provincie het vorige plan heeft tegengehouden omdat er geen sociale woningbouw in opgenomen was. Daarmee voldeed het plan niet aan de provinciale opgave, maar ook niet aan de gemeentelijke opgave. De term 'een straatje erbij' is later toegevoegd, maar dat maakt niet uit; het gaat erom dat er nu een plan ligt dat de provincie zal goedkeuren.

De **voorzitter** vraagt hoe Mijn Partij het voorstel wil agenderen.

De heer **Roeling** gaat er voorlopig mee akkoord dat het een hamerstuk wordt, maar hij zal wellicht terugkomen op het financiële gat dat ontstaat door een deel van het plan in te vullen met sociale woningbouw.

De **voorzitter** concludeert dat het voorstel als hamerstuk wordt geagendeerd voor de gemeenteraad.

9. Algemene subsidieverordening 2026

De **voorzitter** meldt dat de commissie wordt gevraagd om de algemene subsidieverordening Midden-Delfland 2026 vast te stellen en per 1 januari 2026 te laten ingaan. De oude subsidieverordening wordt daarbij ingetrokken.

De heer **Van Rijs** dankt het college voor de was/wordt-lijst en de toelichting per wijziging. Het CDA twijfelt of het verstandig is dat subsidies alleen nog maar digitaal aangevraagd kunnen worden. Bij agendapunt 13 zal het CDA daarop terugkomen. Met de subsidieverordening zelf gaat het CDA akkoord.

Mevrouw **Koppert** dankt de Adviesraad Sociaal Domein voor zijn advies. In het advies staat dat niet elke aanvrager het digitale proces kan volgen en daarmee het risico loopt dat hij geen subsidie ontvangt. In de communicatie is het dan ook belangrijk om aan te geven dat mensen geholpen kunnen worden met de aanvraagprocedure. Hoe gaat het college hier invulling aan geven? Om te voorkomen dat de subsidiepot leeg is, voordat bewoners hun aanvraag doen is OGP Midden-Delfland voorstander van het inrichten van een wijk- en buurtbudget, zoals ook de Adviesraad Sociaal Domein aangaf. OGP Midden-Delfland hoort graag hoe het college hiertegen aankijkt.

De heer **Moerman** stelt dat het nodig was om de subsidieverordening uit 2015 te actualiseren. Digitalisering en verduidelijking van procedures zijn logische en nuttige stappen. De VVD is positief over de nieuwe verordening. Wel roept ze op om organisaties goed mee te nemen in de veranderingen en de digitale processen voor iedereen toegankelijk te houden. De VVD zal

instemmen met het voorstel.

De heer **Van Lier** concludeert dat de subsidieverordening vooral op technische punten is aangepast, waarmee Mijn Partij akkoord kan gaan.

De **voorzitter** geeft het college de gelegenheid om te reageren op de eerste termijn.

Wethouder **Oderwald** antwoordt dat de wijzigingen vooral administratief en juridisch zijn. Op wijk- en buurtbudgetten is de afgelopen jaren bezuinigd. Het ligt dus niet voor de hand om geld hiervoor te reserveren. Het is wel mogelijk, maar dan moet er een subsidieregeling en budget voor zijn en op dit moment is dat er niet.

Mevrouw **Koppert** bedoelde dat van de huidige subsidie een gedeelte wordt gereserveerd als wijk- en buurtbudget.

Wethouder **Oderwald** legt uit dat de regeling Kunst, cultuur en sociale verbinding beschikbaar is. Aanvragen verlopen via een puntensysteem. Buurt- en wijkinitiatieven zouden hieronder kunnen vallen, maar geen kleinschalige activiteiten, zoals een buurtbarbecue. Diverse fracties stelden vragen over het digitaal aanvragen van subsidie. De huidige aanvragers worden actief geïnformeerd over de nieuwe werkwijze. Indien nodig wordt daarbij het aanbod gedaan dat de gemeentelijke beleidsmedewerkers kunnen helpen met de aanvraag.

De **voorzitter** geeft de commissie de gelegenheid voor een tweede termijn.

Mevrouw **Koppert** vindt het een bijzondere conclusie van de wethouder dat een buurtinitiatief altijd een buurtbarbecue is. Volgens OGP Midden-Delfland kan het ook iets cultureels zijn. De fractie steunt het voorstel en adviseert om het te agenderen als hamerstuk.

De **voorzitter** concludeert dat het voorstel als hamerstuk wordt geagendeerd voor de gemeenteraad.

10. Regiovisie aanpak huiselijk geweld Haaglanden 2026 en verder

De **voorzitter** meldt dat de commissie wordt gevraagd om de regiovisie aanpak huiselijk geweld Haaglanden 2026 en verder ongewijzigd vast te stellen. Hij geeft als eerste mevrouw Poels van het CDA het woord voor haar maidenspeech.

Mevrouw **Poels** stelt dat het CDA groot voorstander is van samenwerken in de regio als lerend netwerk. De fractie staat positief tegenover de vernieuwde regiovisie voor de aanpak van huiselijk geweld. Er is begrip voor dat er scherpe keuzes gemaakt moeten worden om binnen de financiële kaders te blijven, maar de fractie constateert dat dit vooral op professioneel vlak is. Het CDA zou graag een vertaalslag zien naar lokaal beleid, zodat inwoners beter weten waar ze terecht kunnen bij (het vermoeden van) huiselijk geweld. Huiselijk geweld raakt niet alleen vrouwen, maar kan in allerlei situaties voorkomen. Het CDA zou graag een gemeentelijke uitwerking zien op de thema's zichtbaarheid, preventie, erkenning en begeleiding.

Qua zichtbaarheid mist het CDA posters en andere materialen in de gemeente. Met name aan de binnenkant van toiletdeuren zijn posters gewenst. Ook op de dag tegen huiselijk geweld 'Orange the World' is er in Midden-Delfland weinig aandacht voor het onderwerp. Het gemeentehuis zou op die dag helemaal oranje mogen kleuren.

Door aandacht, campagnematerialen en gesprekken met kwetsbare groepen kan de gemeente preventief optreden. De gemeente zou moeten investeren in een fysieke ruimte waar inwoners heen kunnen om uit hun situatie te stappen.

Het CDA wil extra aandacht voor mensen die huiselijk geweld durven te melden. Zij moeten zich veilig en extra beschermd voelen en goed begeleid worden.

Het CDA heeft nog twee vragen:

- als een casus binnen de gemeente vastloopt, biedt de regiovisie dan ook opschaling van de gemeente naar de regio?
- als blijkt dat de gemeente de lokale casusregie onvoldoende kan oppakken, kan met de regiovisie dan worden opgeschaald van gemeente naar de regio?

De heer **Vieira** dankt de Soroptimisten Beneden-Maas voor hun brief aan alle politieke partijen van Midden-Delfland. Het is waardevol dat maatschappelijke organisaties aandacht blijven vragen voor huiselijk geweld. Huiselijk geweld is geen abstract begrip. De cijfers in de brief zijn confronterend. Het aantal meldingen stijgt structureel. In de brief wordt verwezen naar het Verdrag van Istanbul. Dat verdrag gaat over samenhangend beleid voor preventie, bescherming van slachtoffers en vervolging van daders. Nederland steunt dit verdrag, waardoor de gemeente een duidelijke rol heeft. D66 heeft drie vragen aan het college:

- wat gaat Midden-Delfland extra doen, bovenop de regiovisie?
- hoe zorgt de gemeente ervoor dat slachtoffers en omstanders weten waar ze terecht kunnen?
- kan de raad periodiek inzicht krijgen in wat de aanpak oplevert?

Huiselijk geweld vraagt blijvende aandacht, lokaal eigenaarschap en zichtbare bescherming voor wie het nodig heeft. D66 werkt daar graag constructief aan mee.

De heer **Van Lier** is positief over het stuk en heeft geen aanvullende vragen. Mijn Partij zal instemmen met het voorstel.

Mevrouw **Koppert** vindt het verstandig dat de aanpak van huiselijk geweld in regioverband wordt opgepakt. Het gaat daarbij niet alleen om geweld tegen vrouwen, maar ook kindermishandeling en seksueel geweld. In de regiovisie gaat het vooral over beleid. OGP Midden-Delfland is het eens met het regionale beleid en heeft één vraag naar aanleiding van de visie. In de reactie op het advies van de Adviesraad Sociaal Domein staat dat het een bestuurlijke reactie is. De ondertekening wekt echter de indruk dat het een gemeentelijke reactie is. OGP Midden-Delfland vraagt hoe ze deze reactie moet zien.

Verreweg het meeste geweld tegen vrouwen vindt plaats achter de voordeur, zodat velen er niets van merken. Deze week is hier aandacht voor in het kader van Orange the World, maar de gemeente zou er vaker en meer aandacht voor moeten hebben. Het melden van geweld moet laagdrempelig zijn en de gemeente moet een luisterend oor bieden. OGP Midden-Delfland vindt het goed dat mensen meldingen kunnen doen, maar het is voor velen niet vanzelfsprekend om hiervan gebruik te maken. OGP Midden-Delfland vraagt hoe de gemeente ervoor kan zorgen dat alle vrouwen en meisjes in Midden-Delfland zich veilig voelen. De fractie sluit aan bij de voorstellen van het CDA: maak laagdrempelig, lokaal beleid en zorg voor een veilige omgeving.

OGP Midden-Delfland eindigt met een oproep aan de raad, in het bijzonder aan de mannen in de raad. Samen kan huiselijk geweld worden verminderd, zeker als mannen actief verantwoordelijkheid nemen door elkaar aan te spreken op onbetamelijk en schadelijk gedrag. Ze vraagt hen een rolmodel te zijn in de gemeenschap, deel te nemen aan preventiecampagnes en steun te bieden aan slachtoffers.

De heer **Moerman** betoogt dat huiselijk geweld een ernstig en hardnekkig probleem is. Het is belangrijk dat de regiovisie duidelijke prioriteiten stelt: betere signalering, stevige interventies en een aanpak waarbij aandacht is voor onder andere stalking en intieme terreur achter de voordeur. Tegelijkertijd blijft het spannend, want gemeenten moeten steeds meer doen met beperkte middelen. De VVD zal scherp blijven volgen of de regiovisie uitvoerbaar is en of de noodzakelijke ondersteuning door de gemeenten georganiseerd kan worden. De VVD is benieuwd of het college extra budget gaat vrijmaken voor de wensen die de commissie uit.

De heer **De Bakker** stelt dat het aantal adviezen in de regio toeneemt en het aantal meldingen afneemt. Dat suggereert dat er meer preventie is. In Midden-Delfland is er geen daling van het aantal meldingen zichtbaar: circa 40 keer kindermishandeling en 40 keer partnergeweld. De ChristenUnie vraagt hoe hiermee wordt omgegaan, want waarschijnlijk vormen deze meldingen het topje van de ijsberg. De gemeente heeft een aantal fte's in lokale teams voor acute hulp, maar het is niet duidelijk wat er op de langere termijn gebeurt. Sommige cases duren namelijk langer dan zes maanden. Er werd al gevraagd hoe lokaal eigenaarschap ontstaat. De ChristenUnie vindt het lastig, want 'je weet niet wat je niet weet'. Als er meer budget nodig is voor een gerichtere aanpak, hoort de ChristenUnie dat graag. Nu wordt er een casemanager ingezet na een melding, maar om het aantal meldingen niet te veel te laten oplopen, zou de gemeente pro-actiever beleid moeten inzetten. Tot slot vraagt de ChristenUnie aan het college hoe de gemeente ervoor kan zorgen dat de situatie op langere termijn veiliger wordt voor de betrokkenen.

De **voorzitter** geeft het college de gelegenheid om te reageren op de eerste termijn.

Wethouder **Oderwald** betoogt dat huiselijk geweld nergens thuishoort en zeker niet in Midden-Delfland. De gemeente werkt samen binnen het regioverband en schaaft de zorg op waar nodig. Ze complimenteert mevrouw Poels voor haar maidenspeech, waarin zij een aantal punten aanreikt, die de wethouder zal gebruiken als basis voor haar betoog: zichtbaarheid, preventie, erkenning en begeleiding. De gemeente volgt deze aspecten al lange tijd in haar aanpak. Er wordt momenteel een lokale agenda opgesteld op basis van de regiovisie. Deze agenda wordt aan de raad aangeboden via een raadsvoorstel. Indien er budget nodig is voor de uitvoering, zal dit in het voorstel verwerkt worden. Vooralsnog heeft de gemeente vaak voldoende aan het aanbod van de regio. Bovendien is het geen op zichzelf staand beleid, maar onderdeel van een ketenaanpak van mensen die elkaar de weg wijzen tot aan professionals die voor zware zorg worden ingezet. Gevraagd werd of opschaling mogelijk is als een casus vastloopt. Het gaat vaak om een ketenaanpak, die begint bij de melder. De gemeente heeft verschillende aanpakken, die ook in de regiovisie zijn opgenomen. Indien nodig wordt de zorg opgeschaald. Zichtbaarheid wordt niet bepaald door één dag in het jaar een oranje vlag op te hangen. Het hele jaar het gemeentehuis oranje verlichten, lijkt de wethouder niet zinvol. Het is echter aan de initiatiefnemer, in dit geval Orange the World, om met plannen te komen. Zichtbaarheid is belangrijk en wordt onderdeel van de lokale uitvoeringsagenda. De gemeente zal ervoor zorgen dat de lokale meldcode bij iedereen bekend is. Ook zullen er overal in de gemeentelijke organisatie aandachtsfunctionarissen zijn en neemt de gemeente haar partners, zoals onderwijs, kinderopvang en sportverenigingen mee in het beleid. Elkaar aanspreken helpt om een cultuuromslag te realiseren, zowel bij de daders, dat hun gedrag onacceptabel is, als bij slachtoffers, dat zij zich mogen uitspreken en zich niet hoeven te schamen. Er werd opgemerkt dat de cijfers van huiselijk geweld slechts het topje van de ijsberg laten zien. Wat de gemeente niet weet, daar kan zij helaas niets aan doen. Het gaat echter vaak om privacygevoelige gegevens, vandaar dat rapportages soms erg abstract worden. D66 vroeg om meer periodiek inzicht. De gemeente rapporteert op basis van cijfers van de GGD/Veilig Thuis. Vaak worden de regionale cijfers uitgesplitst per gemeente. In de uitvoeringsagenda zal het college stilstaan bij de situatie in Midden-Delfland en het monitoren daarvan.

De **voorzitter** geeft de commissie de gelegenheid voor een tweede termijn.

De heer **Vieira** zou in de periodieke rapportages niet alleen cijfers willen zien, maar wat meer concrete informatie, zoals maatregelen die de gemeente heeft getroffen. D66 beschouwt het voorstel als een hamerstuk.

Mevrouw **Koppert** vindt het ook een hamerstuk. Ze had echter over het advies van de Adviesraad Sociaal Domein H9 gevraagd of dit een regionale terugkoppeling was of een advies vanuit gemeente Midden-Delfland. Verder zou ze het prettig vinden om de lokale aanpak huiselijk geweld voor de eerstvolgende bijeenkomst van de Werkgroep Sociaal Domein te agenderen.

Mevrouw **Poels** vraagt wat er in de lokale agenda komt te staan. Ook herhaalt zij haar vraag om posters op toiletdeuren van openbare gebouwen, in scholen, bij sportverenigingen etc. te hangen. Ze vraagt of de wethouder kan toezeggen of het campagnemateriaal op deze manier wordt ingezet.

De **voorzitter** geeft het college de gelegenheid om te reageren op de tweede termijn.

Wethouder **Oderwald** antwoordt dat H9 een regionale samenwerking van adviesraden is, die adviseert over de regiovisie. Soms wordt daar een lokaal advies aan toegevoegd. Hoewel het advies op briefpapier van Midden-Delfland staat, is het een advies van deze regionale adviesraad. De wethouder zegt toe om huiselijk geweld te agenderen voor de Werkgroep Sociaal Domein, maar kan niet beloven dat dit al voor de eerstvolgende vergadering is. Het plakken van posters is lastiger toe te zeggen, omdat dit deel uitmaakt van landelijke campagnes. De gemeente steunt deze campagnes en sluit liever aan bij deze aanpak dan dat ze zelf iets opzet. Ze zal op dit aspect terugkomen in de uitvoeringsagenda. Wat er verder in de lokale agenda komt te staan, is nog niet bekend.

De **voorzitter** concludeert dat het voorstel als hamerstuk wordt geagendeerd voor de gemeenteraad.

11. Vierde periodieke begrotingswijziging 2025

De **voorzitter** merkt op dat de gemeenteraad wordt gevraagd om de vierde periodieke begrotingswijziging 2025 vast te stellen.

De heer **Van der Eijk** complimenteert het college om een onderwerp te laten vervallen en het niet-gebruikte geld naar de algemene reserve te verplaatsen. Voor andere posten, zoals de inzet van een psycholoog in de taalklas, wordt ongebruikt budget echter doorgeschoven naar volgend jaar. De VVD is geen voorstander van het stapelen van budgetten.

Voor de Trekkadebrug is een heel ander totaalbedrag in de begroting opgenomen dan eerder in de beantwoording op technische vragen werd gegeven. Hier vraagt hij een reactie op.

Veel projecten worden doorgeschoven, zoals de renovatie van bruggen die al in 2018 aangepakt moesten worden. Dat geld zou eigenlijk terug naar de AR moeten, maar dan vergt het weer een apart besluit als het project toch doorgaat. De VVD vermoedt dat er te weinig capaciteit is om alle projecten uit te voeren, maar bij de begrotingsbehandeling werd niet voorgesteld om de ambtelijke capaciteit uit te breiden. Hij hoort hier graag een reactie op.

De heer **Jongsma** vindt de begrotingswijziging een ordentelijke en logische stap in het financieel beheer. OGP Midden-Delfland zal met het voorstel instemmen.

De heer **Ammerlaan** sluit zich aan bij de VVD: er is niets tot weinig gebeurd en er worden veel werkzaamheden doorgeschoven. Mijn Partij hoopt dat het college een betere balans kan vinden voor het projectmatig uitvoeren van de werkzaamheden en projecten. Tot slot merkt Mijn Partij op dat de toelichting op de mutaties steeds beter wordt.

De **voorzitter** geeft het college de gelegenheid om te reageren op de eerste termijn.

Wethouder **Voskamp** zal de complimenten doorgeven aan de ambtelijke organisatie. November is het moment om zaken door te schuiven naar het volgende jaar. Dat kan zijn doordat een project nog niet gestart is, maar ook doordat werkzaamheden volgens de planning uitlopen in het volgende jaar. Soms zijn de kosten meegevallen en blijft er budget over voor het volgende jaar. De conclusie dat er niets gebeurt, deelt hij niet. Het budget voor de psycholoog in de taalklas is geen stapeling van budgetten, maar een verschuiving in de tijd omdat de taalklas later is gestart.

De **voorzitter** geeft de commissie gelegenheid voor een tweede termijn.

De heer **Van der Eijk** begrijpt dat het soms nodig is om posten naar het volgende jaar door te schuiven. De VVD zal instemmen met de periodieke begrotingswijziging.

De **voorzitter** concludeert dat het voorstel als hamerstuk wordt geagendeerd voor de gemeenteraad.

12. Heffingsverordeningen 2026

De **voorzitter** meldt dat de raad wordt gevraagd om vijf heffingsverordeningen, te weten de ozb, afvalstoffenheffing en reinigingsrechten, rioolheffing, begrafenisrechten en toeristenbelasting 2026 vast te stellen.

De heer **Bergen** vraagt om bij de begrafenisrechten een bijlage met tarieven toe te voegen. Voor D66 is het dan een hamerstuk.

De heer **Ammerlaan** had wat kritische vragen, die goed zijn beantwoord door het college. Naar aanleiding van de beantwoording spreekt hij zijn zorg uit over oplopende kosten voor mensen met veel medisch afvalmateriaal als het diftarsysteem wordt ingevoerd. Vooral nog gaat Mijn Partij akkoord met het voorstel.

De **voorzitter** geeft het college de gelegenheid om te reageren op de eerste termijn.

Wethouder **Voskamp** zegt toe dat hij de bijlage met tarieven zal toevoegen aan de verordening begrafenisrechten. De zorg over de kosten voor medisch afval zijn uitgebreid besproken bij de behandeling van het diftarsysteem. Toegezegd is dat het college hier aandacht voor heeft en maatwerk zal leveren.

De **voorzitter** concludeert dat het voorstel als hamerstuk wordt geagendeerd voor de gemeenteraad.

13. Implementatie Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv)

De **voorzitter** merkt op dat de gemeenteraad wordt gevraagd om het Aanwijzingsbesluit elektronische kanalen publieke dienstverlening Midden-Delfland 2025 vast te stellen, voor zover het haar bevoegdheden betreft. Daarnaast wordt voorgesteld om mandaat te verlenen aan de gemeentesecretaris voor het actualiseren en wijzigen van bijlage 1 van het aanwijzingsbesluit en om voor 2026 € 20.000 beschikbaar te stellen en dit te verwerken in de periodieke begrotingswijziging.

De heer **De Groot** mist een financiële onderbouwing van het voorstel. Er wordt € 20.000 gevraagd, maar er worden voornamelijk vage termen genoemd. De VVD hoort graag waar het geld precies voor nodig is.

De heer **Rodenburg** denkt dat de digitalisering veel zaken gemakkelijker maakt, maar het CDA vraagt aandacht voor mensen die er niet zo goed mee uit de voeten kunnen. Bovendien zijn er mensen die hun gegevens niet in de cloud willen opslaan, vanwege veiligheid en privacy. Hoe gaat de gemeente ervoor zorgen dat zij wel toegang krijgen tot de gemeentelijke regelingen?

Mevrouw **Van der Lans** had graag wat meer ambitie gezien op het gebied van gegevensbeveiliging, maar begrijpt dat de gemeente keuzes moet maken op basis van het budget. Het voorstel is voor D66 een hamerstuk.

De heer **Van Lier** vraagt of de gemeente zoveel extra geld moet uitgeven om eind 2026 elektronische formulieren te hebben, terwijl de wet per 1 januari 2026 ingaat. Ook hoort Mijn Partij graag wat er gebeurt als de gemeente geen € 20.000 investeert. Als het per se moet, mist Mijn Partij de alternatieve manieren om het budget vrij te spelen.

De **voorzitter** geeft het college de gelegenheid om te reageren op de eerste termijn.

Wethouder **Oderwald** zegt dat de nieuwe wet per 1 januari 2026 intreedt. De gemeente heeft al geruime tijd geleden een inventarisatie gedaan om alle informatie digitaal toegankelijk te maken. De bedoeling is dat iedereen kan blijven meedoen. Doordat veel gedigitaliseerd wordt, hebben gemeentemedewerkers straks meer tijd over om de mensen die niet digitaal vaardig zijn te helpen. Daarnaast worden inwoners geholpen om hun digitale vaardigheden te ontwikkelen, zodat zij kunnen blijven meedoen in de maatschappij.

De gemeente gaat met dit voorstel voldoen aan de wettelijke minimumeisen. Vanaf 1 januari 2026 worden allerlei processen gedigitaliseerd. Dat is deels om aan de wet te voldoen, maar ook deels omdat het de ambitie van de gemeente zelf is om de dienstverlening te verbeteren.

Er zijn extra middelen voor nodig omdat het een nieuwe taak is voor de gemeente. Er ontstaat een piek aan werkzaamheden die niet uit de algemene bezetting kan worden gehaald. Het college heeft geprobeerd om te herprioriteren, maar het werk vraagt om specialistische kennis die deels ingehuurd moet worden. Omdat niet eerder bekend was dat deze werkzaamheden moesten worden uitgevoerd, is het niet in de begroting meegenomen. Als gewacht wordt op de volgende begroting, is het werk pas klaar, als de wet al is ingegaan. Dat heeft geen consequenties, maar de gemeente wil graag aan de wet voldoen.

Een nadere onderbouwing van het budget kan de wethouder niet geven. Er moeten veel verschillende werkzaamheden worden uitgevoerd, zowel door gemeentelijk personeel als door de uitvoeringspartners.

De **voorzitter** geeft de commissie de gelegenheid voor een tweede termijn.

De heer **Van Lier** miste het antwoord op zijn vraag waar het budget vandaan gehaald kan worden, zonder de algemene reserve aan te spreken.

De **voorzitter** geeft het college de gelegenheid om te reageren op de tweede termijn.

Wethouder **Oderwald** antwoordt dat er geen ICT-reserves of andere middelen zijn. Er is ook in de bestaande capaciteit naar ruimte gezocht, maar die is niet gevonden. De algemene reserve is ook bedoeld voor uitgaven die later in het jaar moeten worden gedaan.

De heer **Van Lier** vindt dat de raad met de rug tegen de muur wordt gezet. De taken vloeien voort uit wettelijke verplichtingen. Met tegenzin zal Mijn Partij instemmen, maar wel met de wens om bij de volgende begrotingsbehandeling tot een ombuiging te komen.

De **voorzitter** concludeert dat het voorstel als hamerstuk wordt geagendeerd voor de gemeenteraad, met een stemverklaring van Mijn Partij.

14. Opheffen geheimhouding verslag besloten commissievergadering

De **voorzitter** meldt dat een Woo-verzoeker op grond van de Wet open overheid heeft verzocht om openbaarmaking van de stukken omtrent de Kasteellaan.

De **voorzitter** concludeert dat het verzoek als hamerstuk wordt geagendeerd voor de gemeenteraad.

15. Beantwoording vragen leden Koppert (OGP Midden-Delfland) en Langeveld (CDA) over 'wij eisen de nacht op'

De **voorzitter** meldt dat over dit onderwerp geen besluitvorming zal plaatsvinden. Hij geeft als eerste het woord aan de indieners van de vragen, de dames Koppert en Langeveld.

Mevrouw **Langeveld** meldt dat OGP Midden-Delfland en het CDA schriftelijke vragen hebben gesteld en naar aanleiding van de beantwoording hebben besloten om het onderwerp te agenderen voor de commissievergadering. De beantwoording was correct maar zakelijk, maar OGP Midden-Delfland en het CDA willen er wat dieper op ingaan. Hiervoor is een memo opgesteld.

De aanleiding voor het debat is de campagne 'Wij eisen de nacht op', die is gestart na de moord op de 17-jarige Lisa uit Abcoude. Vrouwen en meisjes voelen zich 's avonds en 's nachts vaak onveilig op straat. Ook in Midden-Delfland speelt dit en dat raakt aan een fundamenteel recht, namelijk vrijheid. In de dorpen en buitengebieden zijn plekken met weinig sociale controle: donkere fietspaden en afgelegen routes geven een gevoel van onveiligheid. De gemeente speelt hierin een rol, want veiligheid is een kerntaak van de overheid. Betere verlichting, samenwerking met politie en boa's en bewustwordingscampagnes zijn nodig. Voorgesteld wordt om scholen en sportverenigingen in te zetten om mee te denken over oplossingen. Daar weet men immers waar het knelt. Het college wordt geadviseerd om lokale campagnes te starten, liefst gekoppeld aan landelijke campagnes, en samen met scholen en verenigingen het onderwerp bespreekbaar te maken. Op de gemeentelijke website kan een optie worden opgenomen om onveilige plekken te melden. Femicide kan teruggedrongen worden door signalen vroeg te herkennen en hulp toegankelijk te maken. Sociale veiligheid moet een plek krijgen in het integrale veiligheidsplan en de omgevingsvisie. Veiligheid is niet alleen een politietaak, maar ook een ruimtelijke opgave. Verlichting speelt een grote rol in het veiligheidsgevoel. Aan inwoners kan gevraagd worden om deze plekken te melden.

Midden-Delfland moet een gemeente zijn, waarin iedereen zich vrij en veilig voelt: 's avonds, 's nachts en overdag.

De heer **Roeling** complimenteert OGP Midden-Delfland en het CDA voor hun betoog, maar merkt op dat de verdachte van de moord op Lisa een criminele asielzoeker is. De woordvoerders van OGP Midden-Delfland en het CDA vragen nu aandacht voor dit onderwerp, maar ze zijn er ook voorstander van om 225 asielzoekers naar Den Hoorn te halen. Hij vraagt hoe hypocriet dit

overkomt op de vrouwen en meisjes in Den Hoorn.

Mevrouw **Langeveld** vindt het een zeer ongepaste vraag en totaal niet passen bij haar betoog. OGP Midden-Delfland en het CDA leggen geen enkele link tussen onveiligheid op straat en asielzoekers. Femicide gebeurt in alle geledingen van de samenleving. Ze wil er verder geen woorden aan wijden.

De heer **De Groot** had geen interruptie, maar complimenteert het CDA en OGP Midden-Delfland voor het betoog en de memo. Geweld mag nooit getolereerd worden. Veiligheid is een van de pijlers van de VVD. De VVD staat achter een veilige gemeente en achter iedereen die zich hiervoor inzet: niet alleen politie en boa's, maar ook de buurtpreventie.

Signalen over onveiligheid moeten altijd serieus genomen worden. Veiligheid moet echter niet worden teruggebracht tot een beweging, maar dient onderdeel te zijn van een breder gemeentebestuur. Het gaat niet alleen om bewustwording, maar ook over bestuurlijke keuzes, die gevolgen hebben voor de leefomgeving.

Bij het besluit over een azc in Den Hoorn heeft de buurtpreventie vooraf duidelijk haar zorgen geuit over de sociale veiligheid. Dat advies werd door het CDA en OGP Midden-Delfland terzijde geschoven. Nu komt er een azc met alleenstaande minderjarige asielzoekers, wat bij zeer veel inwoners een onprettig gevoel veroorzaakt. Een debat over onveiligheid begint met bestuurlijke reflectie richting de raad zelf. Vinden OGP Midden-Delfland en het CDA echt dat zij een bijdrage hebben geleverd aan het veiligheidsgevoel in de gemeente? Als de raad nu wil spreken over gevoelens van onveiligheid onder vrouwen, moet men ook eerlijk zijn over eerdere keuzes en signalen die bij het debat over het azc zijn afgegeven door inwoners en professionals.

De vragen die OGP Midden-Delfland en het CDA nu stellen, zal de VVD niet beantwoorden. Wel geeft de VVD aan dat veiligheid voor iedereen belangrijk is en altijd een rol moet spelen bij de keuzes die de gemeenteraad maakt.

De heer **Vieira** vindt het goed om als commissie en gemeenteraad stil te staan bij sociale onveiligheid. Hij benadrukt dat de daders vrijwel altijd mannen zijn, maar dat niet alle mannen dader zijn. De meeste mannen zijn dat niet en daarom is het een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor mannen en vrouwen om normen te stellen en mensen aan te spreken op onacceptabel gedrag. Midden-Delfland is een landelijke gemeente, die veel lange donkere wegen en fietspaden kent. Verlichting, goed begaanbare paden en sociale controle zijn overal belangrijk. Dat kan de overheid niet alleen; ze heeft daarvoor inwoners, verenigingen, buurtpreventieteam etc. nodig. D66 zou het aanmoedigen om de aanpak hiervan samen verder vorm te geven door de knelpunten te inventariseren en maatregelen te prioriteren.

D66 wil nog stilstaan bij femicide. Femicide komt ook vaak binnen relaties voor. Om het probleem van onveiligheid af te schuiven op mensen die voor oorlog en geweld vluchten, vindt D66 iets te gemakkelijk.

De heer **Roeling** stelt dat het vooral gaat om het veiligheidsgevoel dat mensen ervaren. Dat is lastig, omdat het van persoon tot persoon kan verschillen. Het is goed dat er aandacht is voor donkere plekken. Mijn Partij vraagt wat de komst van de asielzoekers doet met het veiligheidsgevoel onder vrouwen en meisjes in Den Hoorn. Is de burgemeester bereid om dat te inventariseren?

De **voorzitter** geeft het college de gelegenheid om te reageren op de eerste termijn.

Portefeuillehouder **Noordermeer** vindt sociale onveiligheid een belangrijk onderwerp om in de commissie te bespreken. De vraag van Mijn Partij zou ze breder willen trekken. Niet alleen in Den Hoorn spreken vrouwen en meisjes zich regelmatig uit over onveiligheid, maar overal in de gemeente. Zowel op straat, met name 's nachts, als thuis kan het onveilig zijn. Vanuit de regiovisie zijn er vanavond belangrijke zaken ingebracht, want het sociaal domein speelt hierin een belangrijke rol. Van het opnemen van sociale veiligheid in het integrale veiligheidsbeleid is de burgemeester groot voorstander. Ze zou het integraal willen oppakken.

Zowel vanuit het sociaal domein als vanuit veiligheid zijn er al veel acties opgepakt om de gemeente veiliger te maken. Vanuit OOV, BOR en de afdeling Verkeer zijn er bijvoorbeeld 27 straten en paden onderzocht op veiligheid, samen met de Fietzersbond. Mogelijk wordt op

sommige plekken extra verlichting aangebracht, hoewel dat ook weer lichtvervuiling oplevert, dus de mogelijkheden moeten per geval onderzocht worden.

Verder stelt ze nog dat het belangrijk is dat inwoners elkaar aanspreken op onveiligheid. De melders moeten vooral ook weten waar ze terecht kunnen.

De landelijke campagne was een mediastorm. De gemeente moet op lokaal niveau, bijvoorbeeld samen met de Soroptimisten, het onderwerp oppakken.

De **voorzitter** geeft de commissie de gelegenheid voor een tweede termijn.

De heer **De Bakker** erkent dat het om fundamentele vrijheid van beweging gaat. Hij woont dicht bij het azc en uit voorzorg laat hij zijn dochters 's avonds nooit alleen naar huis fietsen. De reden dat vrouwen niet alleen over straat kunnen, is dat de samenleving in haar geheel achteruitgaat. Vaak wordt gezocht naar technische oplossingen voor een sociaal probleem. Het begint echter met opvoeding en normen en waarden. In de buurt is bezorgdheid over het azc, maar hij wil ervoor waken dat alle statushouders bij voorbaat worden gecriminaliseerd: waar je negativiteit instopt, komt negativiteit uit. Hij roept op om positief te staan tegenover de asielzoekers die in Midden-Delfland komen wonen, ze te helpen om zich thuis te voelen en te socialiseren. Daarnaast is het verstandig om op een realistische manier in gesprek te gaan over het gevoel van onveiligheid.

De heer **Roeling** vond het jammer dat zijn concrete vraag door de burgemeester heel breed getrokken is. Hij weet namelijk dat vrouwen en meisjes zich zorgen maken over het azc, of dat nu terecht is of niet.

Mevrouw **Koppert** is teleurgesteld, want wederom wordt het veiligheidsvraagstuk gekoppeld aan de komst van het azc, terwijl het daar helemaal niet over gaat. Op dit moment zijn er plekken in Midden-Delfland die onveilig zijn voor vrouwen en meisjes. Dat heeft niets te maken met de komst van vluchtelingen. Ze vindt het zeer spijtig dat zowel de VVD als Mijn Partij dit weer een goede aanleiding vonden om het over het azc te hebben.

Dat zij eerst een compliment krijgt, om vervolgens van hypocrisie te worden beticht, doet wat met haar; het veroorzaakt een gevoel van onveiligheid.

De heer **Gebben** denkt dat OGP Midden-Delfland niet goed naar het verhaal van de VVD heeft geluisterd. Hij vindt het onterecht dat 'de roze olifant' niet benoemd mag worden. Dat stuit hem tegen de borst, want er zijn veel vrouwen in Den Hoorn die zich zorgen maken over het azc, maar denken dat ze er niet over mogen spreken. Dat is het bagatelliseren van hun zorgen. De VVD heeft geen enkele asielzoeker gecriminaliseerd, maar het is een legitieme vraag die gesteld mag worden.

Mevrouw **Langeveld** sluit zich aan bij mevrouw Koppert. Mijn Partij zei wel degelijk dat haar fractie en OGP Midden-Delfland hypocriet zijn. Dat geeft een ongelooflijk onveilig gevoel. Ze vindt dat de gemaakte opmerkingen over asielzoekers echt niet kunnen.

De **voorzitter** geeft het college de gelegenheid om te reageren op de tweede termijn.

Portefeuillehouder **Noordermeer** dankt de heer De Bakker voor zijn advies om vrouwen en meisjes niet in het donker alleen te laten fietsen. Dat was vroeger ook al zo en zeker in de huidige tijd is dat nodig. Verder beaamt ze dat er qua opvoeding een belangrijke rol bij de ouders ligt. Ze heeft haar betoog bewust breed opgezet, omdat ze de oproep van de commissie ook breed ontvangen heeft. Volgens de heer Roeling zou de burgemeester niet in gesprek willen gaan met vrouwen die zich onveilig voelen. Of ze nu in Den Hoorn wonen of elders in de gemeente, zij wil altijd met hen in gesprek treden. Dat gebeurt ook al. Het maakt daarbij niet uit om welke vorm van onveiligheid het gaat.

16. Vaststellen verslag openbare vergadering d.d. 4 november 2025

Het verslag van de openbare vergadering van 4 november 2025 wordt ongewijzigd vastgesteld.

17. Informatie van externe bestuursorganen

Er is geen informatie van de externe bestuursorganen.

18. Sluiting van de vergadering

De **voorzitter** sluit de vergadering om 23.52 uur.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de commissie van de gemeente Midden-Delfland op 13 januari 2026.

de griffier,
A. de Vos

de voorzitter,
A.J. Gebben